

Anticholinergica intoxicatie

Anticholinergica intoxicatie

Image not found

Active Image <https://www.medics4medics.be/%3A//resize/anticholiner-305x144.gif>

- mechanisme

- Anticholinergica zijn stoffen met een centrale en perifere cholinergische blokkage.
- Ze werken als parasympholytica
- afhankelijk van het ingenomen preparaat worden de muscarineachtige, de nicotineachtige of beide cholinerge receptoren geantagoniseerd. Blokkage van de muscarineachtige cholinerge receptoren komt het meest voor.

- oorzaken

- sommige medicamenten hebben anticholinerge eigenschappen. Deze zijn meestal mild in therapeutische doses maar kunnen levensbedreigend zijn in overdosis.
- anticholinerge stoffen
  - antihistaminica

cetirizine (Zyrtec)

loratadine (Claritine)

meclozine

difenhydramine

ketotifen

promethazine (Phenergan)

-middelen voor COPD (chronic obstructive pulmonary disease)

ipratropium

atrovent,

duovent,

combivent,

atronase neusspray

tiotropium

spiriva

- bella donna-alkaloiden en synthetische afgeleiden

- anti-parkinson medicatie

orphenadrine = Disipal

- tricyclische antidepressiva

- antipsychotica

- mydriatica

- skeletspier-relaxantia (bijv voor blaasspasmen)

oxybutynine

Ditropan,

Merck-Oxybutynine HCL,

Oxybutynin-Ratiopharm,

Oxybutynine EG

tolterodine

- anti-spasmodica

- paddestoelen (Amanita Muscaria =vliegenzwam , Amanita pantherina = panteramaniet,...)

- planten (nachtschade, bilzekruid, alruin)

- (zaadjes van de) doornappel (datura stramonium)

- varia

- scopolamine oogdruppels, opgelost in een drankje, is beschreven als middel om onschuldige slachtoffers te beroven.

1. kliniek

- klassiek toxidroom

- "mad as a hatter" : veranderen van de mentale toestand

- "hot as a hare" : hyperthermie

- "red as a beet" : rode huid

- "dry as a bone" : droge huid en droge mucosa

- "blind as a bat" : troebel zicht als gevolg van uitgesproken mydriase

- algemene verschijnselen

- hyperthermie
- veranderd bewustzijn
- **ophtalmologische verschijnselen**
  - niet reactieve mydriase
  - accommodatieproblemen
- **cardiovasculaire verschijnselen**
  - sinus tachycardie
  - arritmieën (zeldzaam, in principe enkel bij grote innames)
  - hypo- of hypertensie
  - cardiogeen longoedeem
- **respiratoire verschijnselen**
  - tachypnee
  - respiratoir falen
- **gastro-intestinale verschijnselen**
  - verminderde of afwezige darmgeluiden
  - moeilijk slikken
  - verminderde gastro-intestinale motiliteit
  - verminderde speekselproductie
- **urinaire verschijnselen**
  - urinaire retentie
- **verschijnselen ter hoogte van de huid**
  - verminderd zweten
  - rood aangelopen huid
  - droge huid en droge mucosa
- **verschijnselen ter hoogte van het centrale zenuwstelsel**
  - veranderd bewustzijn
  - auditieve en visuele hallucinaties
  - coma

- stuipen

2. diagnose

- diagnose wordt gesteld op basis van klinisch beeld en accurate anamnese.
- labo
  - toxicologische screening om mogelijke andere ingenomen producten uit te sluiten
  - elektrolyten
  - ureum, creatinine
  - glycaemie
  - compleet (volledig bloedbeeld)
  - CK indien vermoeden van rhabdomyolyse
- andere testen
  - EKG
    - sinus tachycardie (meest frequent)
    - QRS verbreding
    - AV dissociatie
    - bundeltakblok
- aritmieën

3. DD

- intoxicatie met sympathomimetica
- dervingssyndromen
- acute psychiatrische ziektebeelden
- sepsis

4. behandeling

PREHOSPITAAL

- neem alle pillen, flesjes, verpakkingen en parafernalia mee naar het ziekenhuis voor identificatie.
- plaats een IV-lijn
- geef extra zuurstof
- monitoring van vitale parameters
- vrije luchtwegcontrole

OP DE SPOEDDIENST

- initiele behandeling

- ABC
- zuurstoftoediening
- IV lijn
- cardiale monitoring en pulseoxymetrie
- denk aan naloxone (2mg IV initieel --- pediatrie: 0,1mg/kg), hypertone glucose (1 amp 50 ml 50% -- pediatrie: 25% oplossing 2-4 ml/kg) en thiamine (100mg IV - -- pediatrie:50mg IV) indien gedaald bewustzijn.

- decontaminatie

- geen ipecasiroep gebruiken omwille van gevaar voor aspiratie
- dien actieve kool toe (1-2 gr PO)
- oogspoeling indien anticholinerge oogdruppels gebruikt zijn
- indien intoxicatie met doornappel(zaadjes): maagspoeling aan te raden tot 24u na ingestie omwille van vertraagde gastro-intestinale motiliteit. Toediening van een peroraal darmreinigingsproduct (PEG: polyethyleen glycol electrolyte) kan nuttig zijn

- het gebruik van physostigmine (Anticholium)

- physostigmine is een reversiebele acetylcholinesteraseinhibitor die de bloed- hersenbarrière passeert. Het herstelt zowel de centrale als perifere anticholinerge effecten.
- Het gebruik staat ter discussie. Zeker gebruiken met omzichtigheid omwille van gevaar op aritmieën (zelfs asystolie), stuipen en cholinerge crisissen. Enkel aan te wenden indien zeer nauwlettende monitoring mogelijk is.
- dosering: 0,5 - 2,0 mg IV over 5 minuten. eventueel te herhalen na 30-60 min --- pediatrie: 0,02 mg/kg
- indicaties
  - stuipen die niet reageren op de conventionele therapie

- niet controleerbare agitatie

- hemodynamisch onstabiele aritmieën, niet reagerend op conventionele therapie.

- hypertensie, niet reagerend op conventionele therapie

- contra-indicaties

- intoxicatie met cyclische antidepressiva (potentialisering van toxiciteit)

- cardiovasculaire aandoeningen

- astma/bronchospasmen

- gastro-intestinale obstructie

- hart block

- perifeer vasculair lijden

- blaas obstructie

- **behandel complicaties**

- standaard afkoelingsmethoden voor hyperthermie

- behandeling van hypertensie is meestal niet nodig. Voor extreme hypertensie kan conventionele antihypertensieve therapie aangewend worden.

- behandel stuipen met benzodiazepines en barbituraten

- aritmieën: gebruik de standaard anti-aritmica. Vermijd anti-aritmica van klasse 1a omwille van het quinidine-achtig effect van meerdere anticholinergica. Natriumbicarbonaat kan de quinidine-achtige effecten voorkomen.

- behandel agitatie met benzodiazepines. Vermijd het gebruik van phenothiazines (antipsychotica) omwille van anticholinerge effecten

Voeg een nieuwe reactie toe

[Login](#) [1] of [registreer](#) [2] om te kunnen reageren

Bron-URL: <https://www.medicsformedics.net/nl/toxicologie/anticholinergica-intoxicatie>

Links

[1] <https://www.medicsformedics.net/nl/user/login?destination=node/%23comment-form>

[2] <https://www.medicsformedics.net/nl/user/register?destination=node/%23comment-form>